

Svätý Jozef, muž, ktorý „sníva“ (9)

Katechéza pápeža Františka z
generálnej audiencie zo dňa 26.
januára 2022.

27.01.2022

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnes by som sa chcel pristaviť pri
pohľade na svätého Jozefa ako *muža,*
ktorý sníva. V Biblii, rovnako ako v
kultúrach starovekých národov, sa
sny považovali za prostriedok,
ktorým sa Boh zjavoval (porov. Gn
20,3; 28,12; 31,11.24; 40,8; 41,1-32; Nm

12,6; 1 Sam 3,3-10; Dan 2; 4; Jób 33,15). Sen symbolizuje duchovný život každého z nás, vnútorný priestor, ktorý je každý z nás povolaný pestovať a chrániť, kde sa Boh prejavuje a často k nám hovorí.

Musíme však tiež povedať, že v každom z nás nie je len hlas Boží: je tam mnoho iných hlasov. Napríklad hlasy našich strachov, hlasy našich minulých skúseností, hlasy našich nádejí; a je tu aj hlas zla, ktorý nás chce oklamať a zmiasť. Je teda dôležité vedieť rozpoznať Boží hlas uprostred iných hlasov.

Jozef ukazuje, že vie pestovať potrebné ticho a predovšetkým, že vie urobiť správne rozhodnutia zoči-voči slovu, ktoré mu Pán vnútorne adresuje. Urobí nám dnes dobre, ak sa budeme zaoberať štyrmi snami opísanými v Evanjeliu, ktorých protagonistom je on, aby sme pochopili, ako sa postaviť k Božiemu

zjaveniu. Evanjelium nám hovorí o štyroch Jozefových snoch.

V prvom sne (porov. Mt 1,18-25) anjel pomáha Jozefovi vyriešiť drámu, ktorá naňho doľahne, keď sa dozvie o Máriinom tehotenstve: «neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého» (v. 20-21). A jeho reakcia bola okamžitá: «Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel» (v. 24).

Mnohokrát nás život postaví pred situácie, ktorým nerozumieme, a ktoré sa zdajú bez východiska. Modliť sa v týchto chvíľach znamená nechať Pána, aby nám ukázal, čo máme robiť. V skutočnosti je to často práve modlitba, ktorá nám dáva vytušiť, ako z tejto situácie vyjsť, ako ju vyriešiť.

Drahí bratia a sestry, Pán nikdy nedopustí, aby sa vyskytol nejaký problém bez toho, že by nám dal

potrebnú pomoc na jeho riešenie.
Nehádže nás do pece samých.
Nehádže nás medzi šelmy. Nie. Keď
nám Pán ukáže problém alebo odhalí
nejaký problém, vždy nám dá
intuíciu, pomoc, svoju prítomnosť,
aby sme sa z neho dostali, aby sme
ho vyriešili.

A druhý Jozefov zjavujúci sen
prichádza, keď je život dieťaťa Ježiša
v nebezpečenstve. Posolstvo je jasné:
«Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho
matku, ujdí do Egypta a zostaň tam,
kým ti nedám vedieť, lebo Herodes
bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.»
(Mt 2,13). Jozef bez váhania
poslúchol: «On vstal, vzal za noci
dieťa i jeho matku a odišiel do
Egypta. Tam zostal až do
Herodesovej smrti...» (v. 14-15).

V živote všetci zažívame
nebezpečenstvá, ktoré ohrozujú našu
existenciu alebo existenciu tých,
ktorých milujeme. Modliť sa v týchto

situáciách znamená počúvať hlas, ktorý nám môže dodať rovnakú odvahu ako Jozefovi, aby sme čelili ťažkostiam bez toho, že by sme im podľahli.

V Egypte Jozef čaká na znamenie od Boha, že sa môže vrátiť domov, a práve to je obsahom tretieho sna. Anjel mu zjavuje, že sú mŕtvi tí, čo chceli zabiť dieťa, a prikazuje mu, aby odišiel s Máriou a Ježišom a vrátil sa do svojej vlasti (porov. Mt 2,19-20). Jozef «vstal, vzal dieťa i jeho matku a vrátil sa do izraelskej krajiny» (v. 21). Ale na spiatočnej ceste, «keď sa dopočul, že v Judei kraľuje Archelaus namiesto svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť» (v. 22).

Tu je teda štvrté zjavenie: «Varovaný vo sne, odobral sa do galilejského kraja. Keď ta prišiel, usadil sa v meste, ktoré sa volá Nazaret...» (v. 22-23). Strach je tiež súčasťou života a tiež potrebuje našu modlitbu. Boh

nám nesľubuje, že nikdy nebudeme mať strach, ale že s jeho pomocou nebude kritériom našich rozhodnutí. Jozef prežíva strach, ale Boh ho jeho prostredníctvom vedie. Moc modlitby vnáša svetlo do temných situácií.

V tejto chvíli myslím na mnohých ľudí, ktorých drví ťarcha života a už nevládku ani dúfať ani sa modliť. Nech im sv. Jozef pomôže otvoriť sa dialógu s Bohom, nájsť svetlo, silu a pokoj. A myslím aj na rodičov, ktorí čelia problémom svojich detí. Deti s mnohými chorobami, choré deti, dokonca aj s trvalými chorobami: koľko bolesti.

Rodičia, ktorí vidia u svojich detí odlišnú sexuálnu orientáciu; ako sa s tým vyrovnáť a sprevádzať svoje deti a neskrývať sa v odsudzujúcom postoji. Rodičia, ktorí vidia svoje deti odchádzať, zomierať kvôli chorobe, a tiež – čo je smutnejšie, čítame o tom

každý deň v novinách – mladí, ktorí robia roztopašnosti a skončí to autonehodou. Rodičia, ktorí vidia, že ich deti v škole neprospievajú a nevedia, čo majú robiť...

Tolko rodičovských problémov. Premýšľajme o tom, ako im pomôcť. A týmto rodičom hovorím: neľakajte sa. Áno, je tu bolesť. Veľa bolesti. Ale premýšľajte o tom, ako vyriešil problémy Jozef, a poproste ho, aby vám pomohol. Nikdy neodsudzujte dieťa.

Pociťoval som veľkú nehu, keď som kedysi v Buenos Aires chodil autobusom, čo prechádzal okolo väznice: stál tam rad ľudí, ktorí chceli navštíviť väzňov, a boli tam matky, ktoré som sledoval s dojatím. Zoči voči problému syna, ktorý schybil a ocitol sa vo väzení, nenechali ho samého, postavili sa k tomu tvárou a sprevádzali ho. Táto odvaha; odvaha otca a matky, ktorí vždy sprevádzajú

svoje deti, vždy. Prosme Pána, aby dal všetkým otcom a matkám takú odvahu, akú dal Jozefovi. A potom sa modlime, aby nám Pán v týchto chvíľach pomáhal.

Modlitba však nikdy nie je abstraktným alebo intimistickým gestom, ako to chcú robiť tie spiritualistické hnutia, ktoré sú viac gnostické ako kresťanské. Takto nie. Modlitba je vždy neoddeliteľne spojená s dobročinnou láskou. Iba keď spojíme modlitbu s láskou, láskou k našim deťom v prípade, ktorý som práve spomenul, alebo s láskou k blížnemu, dokážeme pochopiť Pánove posolstvá. Jozef sa modlil, pracoval a miloval – tri krásne veci pre rodičov: modliť sa, pracovať a milovať – a vďaka tomu vždy dostal to, čo potreboval, aby mohol čeliť životným skúškam. Zverme sa jemu a jeho príhovoru.

*Svätý Jozef, ty si muž, ktorý sníva,
nauč nás obnoviť duchovný život ako
to vnútorné miesto, v ktorom sa Boh
prejavuje a zachraňuje nás.*

*Odstráň od nás myšlienku, že by
modlitba bola zbytočná; pomáhaj
každému z nás konať v zhode s tým,
čo nám Pán naznačuje.*

*Nech sú naše rozvažovania ožiarené
svetlom Ducha, naše srdcia
povzbudené jeho silou a naše obavy
zachránené jeho milosťou. Amen.*

(Preklad: Slovenská redakcia VR)